

Koneyrittäjien eduskuntavaali- ja hallitusohjelmatavoitteet:

Kilpailukykyinen, reilu ja vastuullinen Suomi

KONEYRITTÄJÄT

Koneyrittäjien eduskuntavaali- ja hallitusohjelmatavoitteet:

Kilpailukykyinen, reilu ja vastuullinen Suomi

Koneyrittäjät ry haluaa kehittää Suomea suuntaan, jossa sekä suuret että pienet toimijat voivat menestyä. Yritysten menestyksen kautta suomalaiset saavat työtä, toimeentuloa ja hyvinvointia. Samalla voidaan paremmin hallita julkisen talouden haasteita ja investoida yhteiskunnan toimintoihin kuten esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuoltoon, turvallisuuteen ja infrastruktuuriin. Yhteiskuntaa tulee rakentaa kestävästi ja reilusti. Työvoiman saatavuutta turvataan panostamalla toisen asteen koulutukseen ja mahdollistamalla ammatinvaihtajien hakeutuminen aloille, joilla työvoimalle on kysyntää. Veropolitiikan tulee olla ennustettavaa. Yritysten kilpailukykyä ei pidä heikentää.

Koneyrittäjät ovat tärkeässä asemassa Suomen huoltovarmuuden turvaamisessa. Koneyrittäjien urakointi mahdollistaa muun muassa vesihuollon toimivuuden, teiden ja muiden väylien kehittämisen ja kunnossapidon, tietoliikenneyhteyksien kehittämisen, lukuisien energialaitosten polttoainehuollon, ruoantuotannon esimerkiksi kasvualustojen ja kuivikemateriaalien tuotannon kautta sekä puuhuollon metsäteollisuuden tarpeisiin. Koneyrittäjät katsoo, että seuraavilla muutoksilla Suomea rakennetaan oikeudenmukaiseen suuntaan, joka samalla tukee myönteisesti talous- ja työllisyyskehitystä.

1. Toteutetaan maksuehtolain muutos, jossa säädetään enimmillään 30 päivän maksuajoista.

Pitkät maksuajat yritysten välisessä maksuliikenteessä on todellinen ja tunnus-tettu ongelma yleisesti Euroopassa. EU komission raportin mukaan maksuviiveiden arvioidaan olevan syynä joka neljanteen konkurssiin. Pitkät maksuajat ovat ongelma erityisesti pienille toimijoille. On väärin, että pienet toimijat joutuvat toimimaan isojen yritysten pankkeina ja hankkimaan usein ulkopuo-

lista lyhytaikaista rahoitusta palkkojen ja muiden kulujen maksamiseen. Pienillä toimijoilla ei useinkaan ole taloudellista puskuria suurten yritysten tavoin, ja heidän neuvottuasemansa on heikko. EU-tasolla on yritetty ratkaista ongelmaa uudella maksuviiveasetuksella, mutta valmistelun ei odoteta etenevän nykyisen komission kaudella. Tämän vuoksi asia pitää ratkaista kansallisesti.

2. Edistetään yrittämistä ja mahdollistetaan ympärivuotinen toiminta yrityksissä.

Yrittämistä ei tule edistää tavoilla, jotka heikentävät päätoimista yrittämistä.

Suomen ei pidä tehdä päätöksiä, jossa nykyisin ympärivuoden toimintaa harjoittavista toimialoista tulisi kausitoimialoja. Se olisi väärin näiden alojen työntekijöitä kohtaan ja lisäksi lomauttamisten ja irtisanomisten kautta valtion työttömyysmenoja. Esimerkiksi luon-

nonsuojelulain lintudirektiiviä koskevan tulokinnan tulee mahdollistaa rakentaminen, metsätalous ja ruoantuotanto myös kevät- ja kesäaikaan. Töiden ohjaamiseen ja riskien hallintaan tulee panostaa, mutta toimialoja koskevat kategoriset kiellot eivät ole taloudellisesti, sosiaalisesti tai ruokaturvan näkökulmasta kestäviä.

3. Yhdenmukaistetaan Suomen ilmastolain hiilineutraalisuustavoite EU:n ilmastolain mukaiseksi.

Suomen ilmastopäästöjen ja hiilinielujen kehitys ei ole uralla, joka johtaisi Suomen ilmastolain mukaisen hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiseen vuoteen 2035 mennessä. Päästökauppa toimii tehokkaasti päästökaupparektorilla, taakanjakosektorilla päästöt ovat vähentyneet noin 26 % vuoden 2005 tasosta, mutta maankäyttösektori on muuttunut puuston ja puutuotteiden nielusta huolimatta nykytiedon valossa päästölähteeksi. Mikäli hiilineutraalisuus halutaan saavuttaa maankäyttösektorin avulla EU:n eturintamassa, se edellyttäisi merkittävää hakkuiden rajoittamista ja suomalaisen vientiteollisuuden vähentämistä. Rakenteellinen muutos aiheuttaisi merkittäviä vaikutuksia talouteen ja työllisyyteen sekä johtaisi tuotannon ja päästöjen

lisääntymiseen Suomen ulkopuolella eli ns. hiilivuotoon.

Suomen hiilineutraalisuustavoite tulee yhdenmukaistaa EU:n tavoitteen kanssa ja asettaa vuoteen 2050. Vaikka tavoitetta siirretään, kustannustehokasta ja ennustettavaa ilmastopolitiikkaa päästökauppa-, taakanjako- ja maankäyttösektoreille tulee jatkaa. Taakanjakosektorilla tarvitaan monia ilmastopoliittisia keinoja, koska sektori on heterogeeninen ja esimerkiksi sähköistäminen ei ole mahdollista kaikkialla. Maankäyttösektorin ilmastopolitiikan tulee perustua maaperäpäästöjen hillintään, laajojen metsätuhojen ennaltaehkäisyyn sekä metsien kasvun ja puurakentamisen edistämiseen.

4. Turvataan ammattillisen koulutuksen riittävä rahoitus ja otetaan käyttöön uudelleen kouluttautumisen tuki

Suomen tavoitteena on nostaa korkeakoulutettujen osuutta väestöstä, vaikka erityisesti ammatillisen koulutuksen osaajille on monilla aloilla kysyntää. Korkeakoulutus on tärkeää, mutta sitä ei tule edistää ammatillisen koulutuksen kustannuksella. On välttämätöntä, että ammatillisen koulutuksen riittävä rahoitus turvataan, jotta myös yksikkökustannuksiltaan kalliimpien koulutusalojen kuten maarakennus- ja metsäalojen opetus on mahdollista maantieteellisesti kattavasti.

Alueellinen koulutustarjonta on tärkeää myös eri alueiden elinvoimaisuuden turvaamisessa.

Tehdaspaikkakunnille suunnatuista työllisyyden edistämisen kriisirahoituksista tulisi siirtyä yleiseen malliin, jolla edistetään joustavasti täydennyskoulutusta. Täydennyskoulutuksella suomalaisten ja maahanmuuttajien osaamista voidaan kehittää jatkuvana prosessina elinkeinoelämän tarpeisiin.

Työvoiman varmistamiseksi on tarkoituksenmukaista ottaa käyttöön uudelleen koulut-

sekä kannustin työssäoppimisen toteuttamiseen pienyritysvaltaisten alojen työvoiman varmistamiseksi.

tautumistuki, jota kohdennettaisiin aloille, joilla uudelle työvoimalle on kysyntää. Ammatinvaihtajat ovat olleet aiempien vuosien aikana merkittävä motivoituneiden uusien työntekijöiden lähde muun muassa maarakennus- ja puunkorjuualoille. Uudelleen kouluttautumistuki myös auttaisi työntekijöiden jaksamista työelämässä ja edistäisi siten työurien pidentämistä.

Työssäoppiminen on keskeinen tapa varmistaa valmistuvien ammattilaisten osaaminen. Se tulee kuitenkin kohtuuttoman kalliiksi

työssäoppimispaikkoja tarjoaville konepalvelualan pk-yrittäjille. Tämän vuoksi olisi luotava pk-työnantajalle opiskelijan työssäoppimisajalta maksettava kannustin, jossa otetaan huomioon erityisesti pk-yritykset ja niille työssäoppimisen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset. Maksatuksen toimeenpano annettaisiin Työllisyysrahaston tehtäväksi, jonka tehtävänä lain mukaan on edistää työssä tarvittavia valmiuksia myöntämällä tukea ammatilliseen koulutukseen ja kehittymiseen.

5. Pysäytetään väyläverkoston korjausvelan kasvu panostamalla olemassa olevan tie- ja raideverkoston kunnossapitoon sekä kehittämiseen.

Tavara ja ihmiset liikkuvat teitä ja raiteita pitkin. Ulkomaan viennistä ja tuonnista 95 prosenttia kulkee satamien kautta. Näihin tarvittavan infran välityskyky ja kustannustehokkuus on kilpailukykyimme avaintekijä. Toimivat väylät ovat myös turvallisen siviili-liikenteen edellytys, ja väylien kehittäminen on tärkeää myös sotilaallisen turvallisuuden näkökulmasta.

Suomen tulee sitoutua Liikenne 12 -suunnitelman toteutukseen ja väylien korjausvelan

kasvun pysäyttämiseen pitkäjänteisesti yli hallituskausien. Budjettirahoituksessa priorisoidaan erityisesti olemassa olevan verkoston kunnossapitoa ja kehittämistä. Aluehallinnon myöntämien yksityistieavustuksien rahoitusta tulee nostaa, jotta yksityistieverkoston korjausvelan kasvua voidaan ehkäistä. Lisäksi Suomen EU-vaikuttamisessa yhdeksi prioriteetiksi tulee nostaa sotilaallisen liikkuvuuden edistäminen yhteistyössä EU:n kanssa.

6. Sujuvoitetaan lupaprosesseja kasvu- ja kuiviketurpeiden tuotannossa.

Ruoantuotannon turvaaminen edellyttää kasvualue- ja kuiviketurpeita myös tulevaisuudessa. Strategisesti tärkeäksi raaka-aineeksi määritellyn kuivike- ja kasvuturpeen tuotantoalat kuitenkin hupenevat kovaa vauhtia. Luonnonvarakeskus on arvioinut, että vuoteen 2028 mennessä puolet nykyisistä tuotantoaloista on käytetty loppuun. Kotimaisen ruoantuotannon turvaamiseksi tarvitsemme uutta kuivike- ja kasvuturpeen tuotan-

toalaa noin 500 hehtaaria vuodessa, mutta luvitusprosessien hitauden vuoksi saamme vain noin 100 hehtaaria uutta tuotantoalaa vuodessa. Mahdollistetaan kuivike- ja kasvuturvetuotannon jatko nopeuttamalla ja selkeyttämällä ympäristönsuojelulain mukaista luvitusta sekä uusimalla turvetuotannon luvitusmääräykset ennen kaikkea kasvu- ja kuiviketurpeen tuotantoa lähtökohtana pitäen.

7. Kehitetään julkisia hankintoja varmistamaan laatua ja riittävää kilpailua.

Julkisten urakoiden ja konepalveluiden kilpailutuksissa pitää varmistaa riittävä ja reilu kilpailu. Pk-yritykset pitää ottaa huomioon julkisissa hankinnoissa siten, että hankinnat laaditaan mahdollisuuksien mukaan pienyrityksille sopivina kokonaisuuksina, tarjousasiakirjat ovat selkeitä, liikevaihto- ja referenssivaatimukset on mitoitettu järkeviksi suhteessa hankintaan ja alueella toimivien yritysten liikevaihtoon. Tämä tarkoittaa hankintalain yksinkertaistamista ja muuttamista niin, että hankintoja jaetaan kokonaisuuksiin, jotka varmistavat kilpailun toteutumisen sekä markkinat huomioon ottavat hankinnat.

Esimerkiksi valtion teiden kunnossapito-markkina on epäterve. Liian suuriksi muodostetut tienhoitoalueet rajaavat kilpailun muutamien suurten pääurakoitsijoiden väliseksi ja näin kilpailua käytännössä vähennetään. Alueelliset pienet yrittäjät toimivat aliorakointiketjuissa pääurakoitsijan ohjauksessa. Lisäksi toteutuksen valvonta on heikentynyt vuosien saatossa. Mikäli hoitoalueiden kilpailua ja töiden toteuttamiseen kohdistuvaa valvontaa ja laiminlyöntien sanktiointia lisättäisiin, se parantaisi teiden hoitoa ja teiden kunnossapito-markkina lähtisi tervehtymään edistäen turvallista liikkumista.

8. Turvataan Suomen huoltovarmuus energiantuotannossa ja vesihuollossa.

Bioenergian ja turpeen energiakäytön hyväksyttävyyden on turvattava, koska ne ovat energiahuoltovarmuuden näkökulmasta keskeiset kotimaiset polttoaineet. Turpeen energiakäyttö on romahtanut ja myös bioenergian käyttö on kääntymässä laskuun polttoon perustumattomien energiantuotantomuotojen yleistymisen myötä. Jotta huoltovarmuus turvataan, kehitystä ei tule entisestään kiihdyttää. Lämmön ja sähkön yhteistuotannolla on merkittävä rooli niin lämmöntuotannossa kuin sähköjärjestelmän joustomekanismissa, mitä roolia ei pidä hukata. Energiavero- ja erityisesti valmisteverokertymän pienenemistä ei tule paikata bioenergian verotuksella, joka heikentäisi bioenergian kytköksissä olevan vientiteollisuuden kilpailukykyä, romuttaisi CHP-tuotannon roolin sähkömarkkinoiden tasapainottajana, sotkisi puumarkkinoiden toimintaa ja nostaisi kuntalaisten kau-

kolämmön kustannuksia. Lisäksi pienten laitojen kilpailukykyisen toiminnan kannalta on tärkeää, että turpeen 10 000 MWh käytön verottomuuden rajaa jatketaan myös tulevaisuudessa ja että turvetta ei nosteta energiaverodirektiivin piiriin. Suomi tarvitsee pitkäjänteistä energiapolitikkaa, jossa turvataan polttoon perustuvan energiantuotannon kapasiteettia ja toimintaa.

Puhdas vesi on välttämättömyyshyödyke. Suomen asema vesihuollon mallimaana on kuitenkin vaarassa, jos vesihuoltoinfrastruktuurin korjausvelan kasvua ei saada kuriin. Kunnallisten ja yksityisten vesihuoltolaitosten tulee tunnistaa korjaustarpeet ja kunnostaa ennakoitavasti omaa verkostoaan. Päivitetyn vesihuoltolain vaikuttavuutta tulee seurata ja tarvittaessa korottaa vesihuoltolaitosten virhetilanteista kuluttajille maksettavia korvauksia.

9. Varmistetaan ennallistamissuunnitelman toteutuksessa ennallistamisen ja eri elinkeinojen yhteensovittaminen.

Ennallistamisasetuksen toimeenpano lie-
nee tulevien vuosien suurin ympäristöpo-
liittinen toimenpide. Kansallisen ennallis-
tamissuunnitelman toteutuksessa toimia tulee
kohdentaa ja toteuttaa siten, että toimet edis-
tävät sekä monimuotoisuuden lisäämistä että
olemassa olevia elinkeinoja. Ennallistaminen
oikein toteutettuna tukee suomalaista luontoa,
biotaloutta ja esimerkiksi matkailusektoria.

Valtion Natura 2000 -alueet tulee asettaa
etusijalle suunnitelman toimeenpanossa. Li-
säksi on tärkeää, että ennallistamisasetuk-
sen heikentämättömyysvelvoite ei estä kestä-
vän metsätalouden harjoittamista esimerkik-

si puustoisilla soilla, harjumetsissä tai lehdois-
sa. Heikkokasvuisten turvemaiden ennallista-
minen on oltava etusijalla ojitettujen suomet-
sien ennallistamisessa.

Ennallistamistoimiin kohdistettavan julki-
sen rahoituksen tulee olla ennustettavaa, ta-
saista ja riittävää. Ennallistamisen rahoitusta ei
voi jättää kehitteillä olevan ennakoimattoman
luonnonarvomarkkinan varaan. Helmi- ja Nou-
su-ohjelmien rahoitusta tulee lisätä. Ohjelmien
kautta toteutetaan vapaaehtoisuuteen perus-
tuen merkittäviä luontotoikoja ennallistamis-
asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

